

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนตัวของผู้นำชุมชนกับทักษะที่มีต่อการบริหารชุมชนสัมพันธ์และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มแม่บ้าน ประธานกลุ่มหนุ่มสาว สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล ในตำบลที่โรงเรียนเอกชนขนาดกลาง ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ตั้งอยู่ จำนวน 200 คน จำแนกเป็นกำนัน สารวัตรกำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 84 คน ประธานกลุ่มแม่บ้าน 28 คน ประธานกลุ่มหนุ่มสาว 28 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล 51 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มแม่บ้าน ประธานกลุ่มหนุ่มสาว สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล จำแนกเป็นกำนัน สารวัตรกำนันจำนวน 9 คน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 45 คน ประธานกลุ่มแม่บ้านจำนวน 15 คน ประธานกลุ่มหนุ่มสาวจำนวน 15 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาลจำนวน 33 คน ในตำบลที่โรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ตั้งอยู่ รวม 117 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียนเอกชนขนาดกลาง ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 4	ชื่อตำบล ที่โรงเรียนขนาดกลางตั้งอยู่	จำนวน หมู่บ้าน
1	อนุบาลพัฒนชัย	สันผักหวาน	7
2	ลักษณะพึ่งค้วทยา	หนองตอง	14
3	วารานีกุล	ยางเนิ้ง	7
รวม			28

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	ตำบล ที่โรงเรียน ตั้งอยู่	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
		กำนัน/สารวัตรกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ประธานกลุ่มหมู่บ้าน	ประธานกลุ่มหนองแวง	สมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาล	รวม	กำนัน/สารวัตรกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ประธานกลุ่มหมู่บ้าน	ประธานกลุ่มหนองแวง	สมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาล	รวม
อนุบาลพัฒนชัย	สันผักหวาน	3	21	7	7	17	55	3	12	4	4	11	34
ลักษณะพึ่งค้วทยา	หนองตอง	3	42	14	14	17	90	3	21	7	7	11	49
วารานีกุล	ยางเนิ้ง	3	21	7	7	17	55	3	12	4	4	11	34
รวม		9	84	28	28	51	200	9	45	15	15	33	117

ตารางที่ 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ตำบลสันผักหวาน				
	กำนัน/สารวัตรกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ประธานกลุ่มแม่บ้าน	ประธานกลุ่มหนุ่มสาว	สมาชิก อบ./สมาชิกสภาเทศบาล
1. สันผักหวาน		✓	✓	✓	✓
2. ต้นจิว		✓	✓	✓	✓
3. ท้าวผายู		✓	✓	✓	✓
4. ป่าตาล					
5. บ้านเขือ		✓	✓	✓	✓
6. ขัวแดง	✓				
7. สันผักหวาน					

ตารางที่ 3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ตำบลหนองตอง				
	กำนัน/สารวัตรกำนัน	ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ประธานกลุ่มแม่บ้าน	ประจักษ์กลุ่มหนุ่มสาว	สมาชิก อบ./สมาชิกสภาเทศบาล
1. ตันโชค		✓	✓	✓	✓
2. บวกรก		✓	✓	✓	✓
3. หนองตอง		✓	✓	✓	✓
4. ป่าลาน					
5. เกาะ		✓	✓	✓	✓
6. ทำขันนาค		✓	✓	✓	✓
7. หนองช้าง	✓				
8. ป่าเป่า		✓	✓	✓	✓
9. หนองไคร้					
10. หนองบัว		✓	✓	✓	✓
11. หุ้งแพ่ง					
12. ทำควาย					
13. คันจรต					
14. ป่าแดง					

ตารางที่ 3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ตำบลยางเนิง				
	กำนัน/สภาวัฒนธรรม	ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ประธานกลุ่มแม่บ้าน	ประธานกลุ่มหนุ่มสาว	สมาชิก อบ./สม.วิสาหกิจเทศบาล
1. กู่เสื่อ		✓	✓	✓	✓
2. เวฬุวัน					
3. ยางเนิง		✓	✓	✓	✓
4. เขียงขี้น	✓				
5. ศรีโพธาราม					
6. ดันเหี้ยว		✓	✓	✓	✓

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Form) โดยสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้นำชุมชน ในเขตบริการของโรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 เกี่ยวกับการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้นำชุมชนในตำบลที่โรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 4 ตั้งอยู่ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 2 ประสานงานกับผู้นำชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

วิธีการสร้างเครื่องมือ

- ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่ 2 รวบรวมความรู้ที่ได้จากขั้นที่ 1 มาสร้างเป็นข้อคำถาม
- ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 2 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข
- ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 3 มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นายวิฑูรย์ มุทธะ นางดวงพิงระของ ไชยวงศ์คำ และนางสาวชูศรี สุจาร์ักษ์ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า IOC= 0.67-1.00 ทุกข้อ

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับ ประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหา ค่า α -Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อมั่น
	K	คือ	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	คือ	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถามแต่ละข้อ
	S^2	คือ	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{f_i \times 100}{f_n}$$

เมื่อ	f_i	คือ	ความถี่ของประเด็นที่ต้องการศึกษา
	f_n	คือ	ความถี่ทั้งหมด

2. วิเคราะห์ทัศนคติของผู้นำชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 เกี่ยวกับการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum fX$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับน้ำหนัก
 ของคำตอบ
 N คือ จำนวนผู้ตอบ

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X})

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 1.51 - 2.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.51 - 3.50	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.51 - 4.50	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.51 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fX^2$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสอง
 ของน้ำหนักของคำตอบ
 $\sum fX$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับน้ำหนัก
 ของคำตอบ
 N คือ จำนวนผู้ตอบ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนตัวของผู้นำชุมชนกับทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คอนทินเจนซี (Contingency Correlation)

$$\text{สูตร } C = \sqrt{\frac{S - N}{S}}$$

4. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนขนาดกลางในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่